

Geachte collegae,

Middels deze nieuwsbrief willen we u informeren over de stand van zaken rond **Prehabilitatie**, het fit maken van patiënten vóór hun operatie. Belangrijke items zijn het programma over prehabilitatie tijdens de chirurgendagen op 20 mei en de aankondiging van het 2^e nationaal prehabilitatie symposium op 8 september. Daarnaast informeren wij u over de initiatieven van de Werkgroep Prehabilitatie en de Stichting Fit4Surgery. Omdat prehabilitatie bij uitstek multidisciplinair is vragen wij u om de nieuwsbrief door te sturen naar collega's en partners binnen uw ziekenhuis.

Chirurgendagen 2022

Op 19 en 20 mei vinden de chirurgendagen plaats met een prachtig programma. Namens de NVGIC de NVCO en de WCP wordt een programma verzorgd over prehabilitatie. Link: [Chirurgendagen](#)

Prehabilitatie: Vrijdag 20 mei 13:30 -14:30

Locatie: zaal Mississippi, World Forum

Niet de kwaliteit van de chirurg maar de kwaliteit van de patiënt bepaalt de uitkomst van zorg.

Dr. Jan Willem Dekker, chirurg, Reinier de Graaf Gasthuis, Delft

Prikkelende opening: Het is onzinnig om iedereen te gaan prehabiliteren en te verwachten dat dat leidt tot minder chirurgische complicaties

Prof. Dr. Joost Klaase, chirurg, UMC Groningen

Dé revolutie in perioperatieve zorg

Dr. Gerrit Slooter, chirurg, Máxima MC

Voldoende bewijs om door te pakken?

Prof dr. Kees van Laarhoven, chirurg Radboudumc, Nijmegen

De bekostiging van prehabilitatie

De stichting Fit4Surgery

Chirurgen, anesthesisten, fysiotherapeuten, diëtisten, sportartsen, verpleegkundigen, psychologen, urologen, gerieters, internisten, MDL-artsen, verpleegkundig specialisten en managers zijn betrokken bij prehabilitatie. De stichting Fit4Surgery verenigt al deze disciplines. Samen met andere stakeholders streeft de stichting het doel na om prehabilitatie beschikbaar te krijgen in zo veel mogelijk ziekenhuizen en voor zo veel mogelijk patiënten. Fit4Surgery wil hét platform zijn om informatie of protocollen te delen en wetenschappelijke initiatieven te verbinden. Wij doen hierbij direct de oproep om uw initiatieven aan te melden zodat wij dit op de website kunnen delen. www.fit4surgery.nl

De Werkgroep Prehabilitatie van de NvvH

De Werkgroep Prehabilitatie is door het Bestuur van de NvvH gemandateerd om met alle stakeholders zoals zorgverzekeraars, wetenschappelijke verenigingen en overheid te onderzoeken hoe prehabilitatie snel en verantwoord kan worden geïmplementeerd. De werkgroep wordt gesteund door Auke Nutma, senior beleidsadviseur van de NvvH. Wij zijn van mening dat prehabilitatie het meest effectief is als het hoog intensief, gesuperviseerd en multimodaal moet worden aangeboden. De periode tussen diagnose en operatie is immers beperkt. De grondgedachte is om prehabilitatie eerst landelijk uit te rollen voor colorectale chirurgie omdat daar de meeste kennis, wetenschappelijke onderbouwing en ervaring bestaat. Intussen worden initiatieven voor andere zorgpaden ondersteund zodat die snel kunnen volgen. Klik [hier](#) voor onze activiteiten

Standpunt prehabilitatie

De Werkgroep Prehabilitatie is door een SKMS subsidie in staat om samen met het Kennisinstituut van de FMS te komen tot een richtlijn die wordt gedragen door alle betrokken wetenschappelijke verenigingen. Het document heeft thans de status van "Standpunt" en moet na input van alle partners komen tot "de Richtlijn prehabilitatie bij colorectale chirurgie". Het streven is om prehabilitatie in alle ziekenhuizen en perifere praktijken volgens dezelfde protocollen uit de richtlijn te laten uitvoeren. Uiteraard kan deze richtlijn de basis zijn voor protocollen bij andere oncologische en niet-oncologische zorgpaden

Deltaplan prehabilitatie

Vanuit de Werkgroep Prehabilitatie en de Stichting Fit4Surgery is een deltaplan voorgesteld om te komen tot implementatie en evaluatie van prehabilitatie. Samen met het zorginstituut en de NZA willen we het wetenschappelijk bewijs rondkrijgen waarop een positieve keuze gemaakt kan worden op prehabilitatie onderdeel te laten worden van de reguliere zorg. Op dit moment is dat nog niet het geval. Om die reden is het van belang dat we in Nederland samenwerken om die zo nodige data te verzamelen. In het Deltaplan willen we ziekenhuizen laten aansluiten die prehabilitatie aanbieden volgens de eerder genoemde uniforme protocollen volgens het Standpunt (later Richtlijn). De collectieve data over de trainbaarheid van patiënten en de invloed op de uitkomsten van zorg zal bijdragen in de bewijsvoering om prehabilitatie onderdeel van de reguliere zorg te maken. Vanuit dit initiatief wordt ondersteuning geboden bij implementatie op de werkvloer, scholing voor multidisciplinaire teams, het opstellen van een business case en datacollectie. U kunt via de mail direct contact opnemen met charissa.sabajo@mmc.nl of via bureau@fit4surgery.nl.

Bekostiging van prehabilitatie

Er is een betaaltitel voor prehabilitatie volgens de Innovatieregeling Prehabilitatie die is opgesteld op instigatie van de NZA. Zorgverzekeraars CZ en VGZ zijn bereid om ziekenhuizen te laten aansluiten. Dit kan opgestart worden via de lokale contactpersonen. Voorwaarde hierbij is dat het ziekenhuis een multidisciplinaire cursus volgt. Deze cursus wordt verzorgd door Máxima MC en zal voor de laatste keer worden aangeboden op 8 september 2022 tijdens het 2^e Nationaal Prehabilitatie Congres. Aanwezige teams voldoen daarmee direct aan de voorwaarden. Na het congres zal verdere scholing worden verzorgd via de stichting Fit4Surgery.

Sommige ziekenhuizen zullen zelf middelen aanwenden om prehabilitatie te faciliteren, Immers de business case is positief. Daarnaast zullen individuele patiënten gebruik kunnen maken van de aanvullende verzekering bij de inzet van paramedici. Alle oplossingen hebben haken en ogen maar bieden perspectief in afwachting van definitieve regelingen.

Prehabilitatie in de eerste lijn

Voor patiënten is het praktisch om te prehabiliteren in de eerste lijn en waarschijnlijk kunnen de ziekenhuizen zelf het aanbod niet aan. Sommige ziekenhuizen hebben een netwerk van fysiotherapeuten en diëtisten rond hun ziekenhuis geschoold in alle aspecten van prehabilitatie en de oncologische zorgpaden. Immers de betrokken paramedici moeten meer doen dan een trainingsschema opstellen. Er is ook een belangrijke rol in de mentale ondersteuning en voorlichting. Daarnaast is er een rol in het herkennen van problemen met de voeding en eiwit intake. De stichting en de werkgroep trekken hierin op met de KNGF en Chronisch Zorgnet (CZN) om te komen tot uniforme scholing en uitvoering van prehabilitatie. Doel is om een landelijk netwerk te creëren en centraal data te registreren van de (hopelijk toegenomen) fitheid. www.fit4surgery.nl, www.chronischzorgnet.nl, www.kngf.nl

Tot slot

Wij dagen alle specialisten uit om in hun ziekenhuis een multidisciplinair team in te richten en daarmee prehabilitatie vorm te geven. Wij vinden het fantastisch als u aan wilt sluiten bij het landelijk protocol om te zorgen dat overal de kwaliteit en de intensiteit wordt gegarandeerd. Wij hebben arts onderzoekers beschikbaar om ondersteuning te bieden bij de implementatie en de dataverzameling om zo gemeenschappelijk te komen tot uniforme uitvoering en wetenschappelijk bewijs.

Namens de Werkgroep Prehabilitatie:

Joost Klaasse
Jan Willem Dekker
Baukje van den Heuvel
Gerrit Slooter

Verschillende kanalen zijn gebruikt voor deze eerste nieuwsbrief. Wilt u op de hoogte blijven en er zeker van zijn om een volgende nieuwsbrief te ontvangen meldt u dan aan via de website van de stichting, www.fit4surgery.nl.

2^e Nationaal Prehabilitatie Congres:

Alle patiënten fit4surgery.

Op 8 september 2022 zal het 2^e nationaal prehabilitatie congres plaatsvinden in Eindhoven.
Locatie: 040 Congress & Events, van der Valk Hotel.

De lokale organisatie wordt verzorgd door Máxima MC in nauwe samenwerking met de stichting Fit4Surgery en de Werkgroep Prehabilitatie.

Alle pijlers van prehabilitatie komen aan bod: training, voeding, leefstijl, mentale begeleiding en anemie correctie maar juist ook de synergistische werking van die pijlers. Van de experts krijgt u de diepgang; van koplopers de resultaten; van wetenschappers de nieuwste ontwikkelingen en van managers de financiële basis.

Parallelsessies zorgen ervoor dat er voor iedere betrokken discipline een programma op maat krijgt, zowel medisch als paramedisch.

Tijdens het congres is er tevens het symposium "Prehabilitatie in de praktijk". Door deelname met een multidisciplinair team voldoet u aan de voorwaarde voor participatie in de Innovatie Regeling zoals die is opgesteld door de zorgverzekeraars CZ en VGZ voor de financiële vergoeding van uniforme uitgevoerde prehabilitatie.

Kijk op onderstaande links voor meer details over het programma.

www.prehabcongres.org, www.fit4surgery.nl.

Direct inschrijven; klik [hier](#)

PREHABILITATIE
2^e NATIONAAL CONGRES

Scan de QR code en schrijf u direct online in!

ALLE PATIËNTEN FIT4SURGERY
040 CONGRESS & EVENTS
VAN DER VALK, EINDHOVEN

8 SEPTEMBER
2022

DIEN NU UW
ABSTRACT IN!
DEADLINE:
1 JULI 2022

WWW.FIT4SURGERY.NL
WWW.PREHABCONGRES.ORG

Fit4Surgery máxima mc Nederlandse Vereniging voor Heelkunde